

Gezinsgericht Werkplekieren

Talent- en competentiegerichte uitdagingen voor
generatiestudenten

Studiedag Werkplekieren

Associatie KULeuven 29/04/2014

Gezinsgericht werkplekieren: overzicht

- 1 Opleiden 'tussen' talent en competentie
- 2 Gezinsgericht werkplekieren
- 3 Opleiding Gezinswetenschappen en werkplekieren
- 4 Kwaliteitszorg
- 5 Focus op engagement en maatschappelijke meerwaarde
- 6 Opleiden in context (gezinsrelaties, armoede, superdiversiteit)
- 7 Leidraad en checklist

1 Opleiden

***Opleiden:** ont-wikkelen tussen talent en competentie

ont-wikkelen ; ont-vouwen ; ont-dekken

mens-beelden !

***Kader:**

-professionele bachelor: VKS niv 6
reflective practitioners/denkende doeners

-competentiegericht evalueren

Ontwikkelen

***reflective practitioners** = / ≠
denkende doeners

Denken: hoofd (intellectueel en/of spiritueel)

Voelen: midden: hart: betrokkenheid
("psycho-sociaal" en/of spiritueel)

Doen (willen, handelen)

"3" **typen** van kinderen, jongeren,
volwassenen

Ontwikkelen

Talent: toont zich in je **passies**

Talent ont-vouwen: opleiden naar competenties terwijl je recht doet aan de talenten

Creativiteit en flow: 'Bij je kracht komen' ;
In je 'kern' komen

bij je '**Zelf**' komen:

- midden tussen te veel en te weinig
- multivoiced self en Zelf
- introvert en extravert

Naar een nieuwe definitie van werkplekleren

*Definitie

'Gids voor werkplekleren' (2011)

Werkplekleren is 'het aanleren van algemene en beroepscompetenties in een werksituatie die ook een leersituatie is' (p.1).

*Project: contextspecifiek leidraad: checklist
Gezinsgericht werkplekleren in sociale
economie*

Project contextspecifieke leidraad

- gezinsgericht werkplekleren: **driehoek** student-werkplek-opleiding, waarbij het te realiseren **competentieprofiel** van de opleiding uitgangspunt en doel is ; dit competentieprofiel wordt verder ontwikkeld in dialoog met de onderneming en koepelorganisaties die een **maatschappelijke meerwaarde nastreven**
- de insteken van de ondernemingen/organisaties zijn essentieel in het uittekenen van het leertraject
- het werkplekleren maakt deel uit van een formele leercontext én is ook informeel leren

Uit: project contextspecifiek leidraad: Gezinsgericht werkplekleren in sociale economie

- studenten volgen de vormingen die ook aan andere werknemers worden aangeboden
- mentoren volgen vorming vanuit de opleiding
- werkplekleren kan tevens bezoldigd zijn (als beroepsinlevingsovereenkomst)
- ook globaal in samenwerking met een **koepelorganisatie** geëvalueerd worden (naast student/werkplek)

Naar een nieuwe definitie

* 'Werkplekieren': what's in a name?

-stage als één vorm van werkplekieren?

-op een werkplek waar je in dienst bent?

andere criteria?

*Internationalisering: Community development through service

Naar een nieuwe definitie van werkplekleren

Werkplekleren: recht doend aan de **talenten** van een student en **gericht op maatschappelijke meerwaarde**: door en op een werkplek aanleren van competenties. De **competenties** zijn door een opleiding en werkveld bepaald. Het individueel leertraject wordt door opleiding en werkplek geëvalueerd. De organisatie van het onderwijstraject wordt door **opleiding, werkplekken en werkveldkoepels** vormgegeven.

2 Gezinsgericht werkplekleren

- **Gezinsgericht werkplekleren:**
werkplekleren waarbij studenten vertrekkend van hun talenten competenties aanleren voor het ondersteunen van gezinsrelaties in hun context.

3 Opleiding Gezinswetenschappen en werkplekleren

***Missie** van de opleiding

Gezinswetenschappen : bevorderen van duurzame relaties in gezin en tussen groepen in de maatschappij

Competentieprofiel: drie beroepsrollen en één overkoepelende competentie

Opleiding Gezinswetenschappen en werkplekieren

- *met levens-en werkervaring (25+):
reflectie aanleren in relatie met hun ervaring ; praktijk-verdieping (portfolio en/of extra uren)
- *generatie-studenten: gericht op '**doeners**' die willen '**verbinden**':
reflectie aanleren '**dicht bij**' **handelen**, ervaring opdoen:
werkplekieren

Werkplekieren met generatiestudenten

*oorsprong: accreditatie / gezin en jonge studenten / specifieke groep van studenten: leren door handelen en aansluitend reflecteren

*Gezinsgericht Werkplekieren: werkplekieren in drie fasen – gezinsgericht

Opleiding Gezinswetenschappen en werkplekieren

Werkplekieren:

eerste opleidingsfase: 120 uur en...

tweede opleidingsfase: 800 uur (700 op werkplek): sociale economie

derde opleidingsfase: 850 uur (700 op werkplek): brede veld van welzijnswerk

Werkplekieren – OPO / andere OPO's

Gezinsgericht werkplekleren

Jongerentraject 2013-2014: 121

1^e opleidingsfase: 55

2^e opleidingsfase: 36

3^e opleidingsfase: 30

Tewerkstelling

O.a.

Sociale Economie: Groot Eiland ;
Ateljee

CAW: Brussel: Albatros

'good practice'

Opleiding Gezinswetenschappen en werkplekieren

- *Oproep: contextspecifieke leidraden (departement onderwijs)
- `Gezinsgericht werkplekieren in sociale economie' (2012)
- *Studiedag departement `Werkplekieren' (2013) en `Gezin en arbeid' (2013)
- *`Je werk of je leven?' (april 2014)
- *`Leidraad gezinsgericht werkplekieren' (april 2014)

*Rapport Gezinsgericht werkplekieren in
de sociale economie (Dewispelaere,
2012)*

*Theorievorming

-literatuur ; partneroverleg

-focusgroep

*Twee testfasen (7ondernemingen) en
terugkoppeling naar
stuurgroep/opleiding

*Verbreding

Opleiding Gezinswetenschappen en werkplekleren

Gezin en arbeid: een win-win relatie en 'Je werk of je leven'

- Balans gezin-arbeid
- Sociale Economie
- Leidraad en checklist (jaartraject met stappen en bronnen)

Naar een overkoepelende Leidraad Gezinsgericht werkplekieren

*Versterken van gezinnen

*Gezinnen in context

Link naar Kenniscentrum GW en veld:

www.gidsvoorgezinnen.be

steunpunten: Jeugdhulp, AW,...

publicaties: beleid ; Zin in gezin ;

conferenties: Gezinsconferentie

Gezinsgericht werkplekieren

Vb Link naar onderzoek:

focusgroep **Arbeid** → **gezin**

- empowerment voor hele gezin
(inkomen, maatsch. positie)

- groter sociaal vangnet

- communicatievaardigheden
nemen toe

- lotgenotencontact

Naar een overkoepelende Leidraad Gezinsgericht Werkplekieren

*Focus op 'Engagement en
maatschappelijke meerwaarde'

*Focus op 'Opleiden in context'

Gezinsgericht werkplekleren: overzicht

- 1 Opleiden 'tussen' talent en competentie
- 2 Gezinsgericht werkplekleren
- 3 Opleiding Gezinswetenschappen en werkplekleren
- 4 Kwaliteitszorg
- 5 Focus op engagement en maatschappelijke meerwaarde
- 6 Opleiden in context (gezinsrelaties, armoede, superdiversiteit)
- 7 Leidraad en checklist

4 Kwaliteitszorg

Van Leidraad werkplekklaren

(departement) naar Gids voor
werkplekklaren (UA) naar

Contextspecifieke leidraad

(departement, opleiding GW 2012)

-Gezin en arbeid / Je werk of je leven
(april 2014)

-'Leidraad Gezinsgericht
werkplekklaren' (draft april 2014)

Kwaliteitszorg

°sollicitatie en matching

°continue afstemming tussen
werkplek en opleiding mbt
leerdoelen/competenties

°wie, wat , hoe, wanneer (jaartraject,
portfolio, Pop)

Kwaliteitszorg

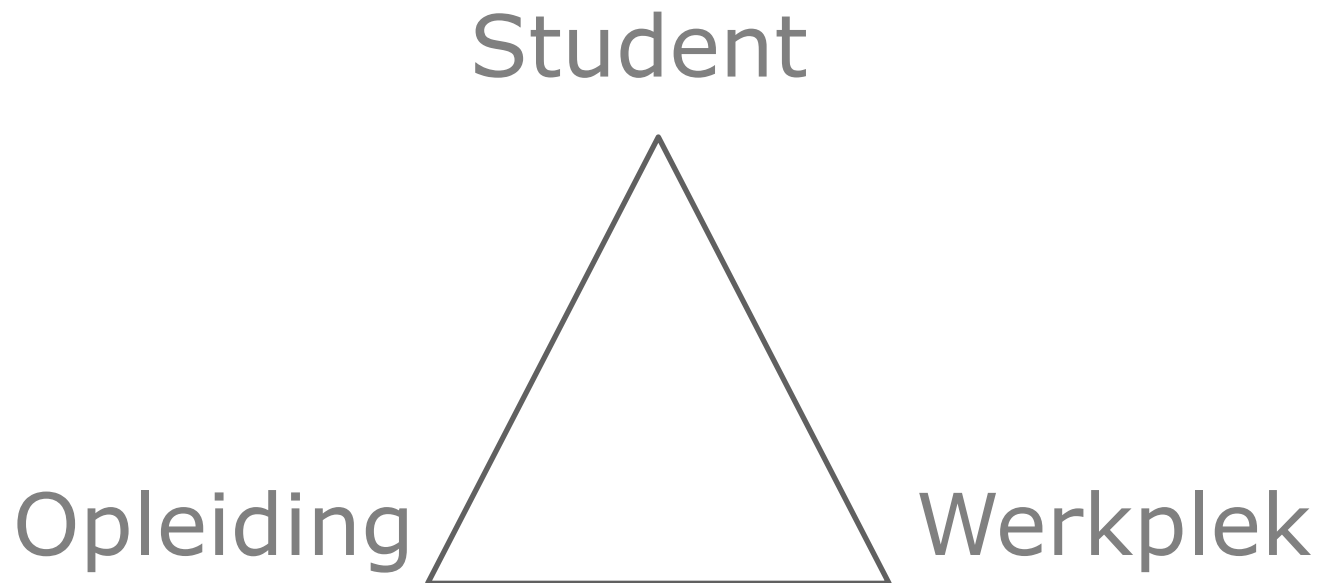
° complementariteit en vorming

° evaluatie

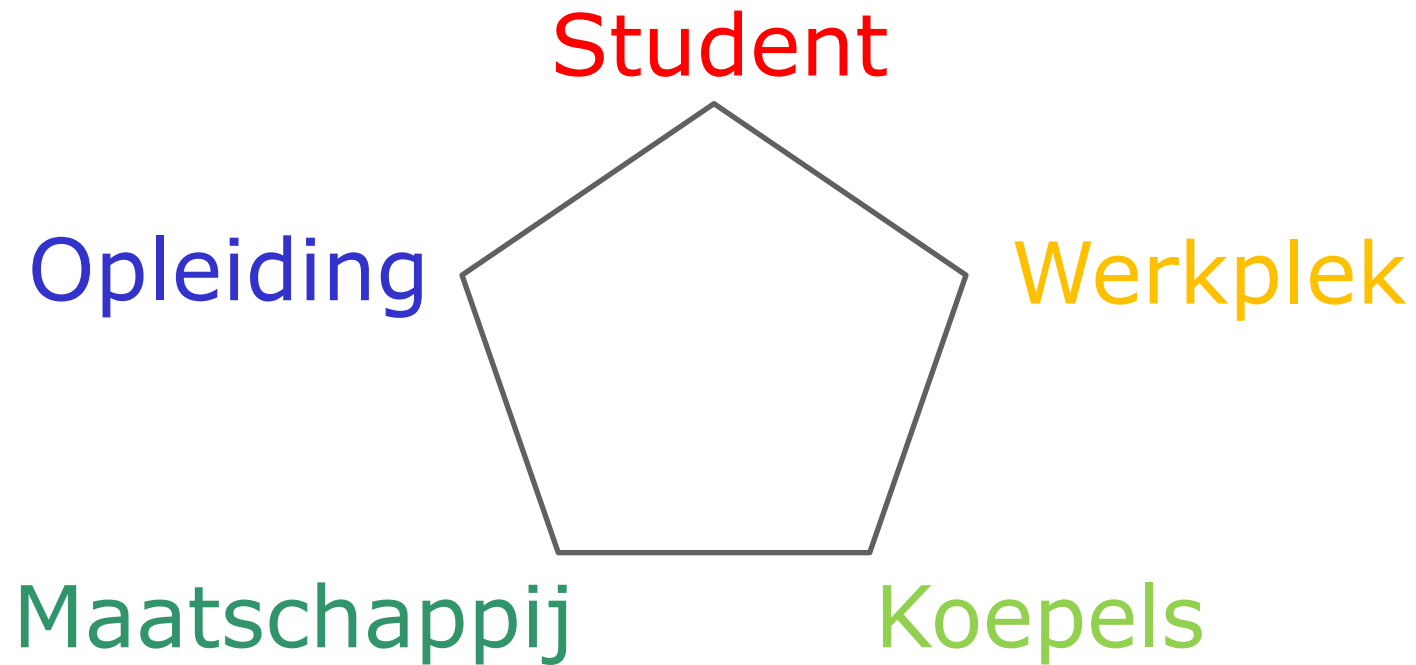
° leermotivatie: coöperatie,
zelfsturing, autonomie

Kwaliteitszorg

Driehoek of Vijfhoek?

Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg

*Angel-saksisch tov Rijnland **model**

*Werkplek-leren

Werk-leer-plekken

Een uitnodigende werkplek

Rapport Naar een cartografie van
werkplekleren (Baert, 2010)

werkorganisatie die leren toelaat ;
individuele leer -en werkbegeleiding
; interne en externe leernetwerken

5 Focus op engagement en maatschappelijke meerwaarde

- *meerwaarden creëren

- *beleidsvoorbereidend werken:
maatschappelijke antenne

CIRIEC: internationale conferentie Sociale
Economie, Antwerpen 2013

Focus op engagement en meerwaarde

Sociale economie

- ° meerwaarden voor duurzame ontwikkeling (oa sociaal, financieel, waarden)
- ° meerwaarden voor de werknemers (oa gehele persoon staat centraal)
- ° meerwaarden voor 'samenleving'

Focus op engagement en maatschappelijke meerwaarde

* Sociale economie

- Eindrapport maatschappelijke
verantwoording en rekenschap
(Raus, 2010)

- Beleidsbrief (oa Freya Vandenbossche
2011-2012)

- Handboek Management in de
sociale economie (2010)

Focus op engagement en maatschappelijke meerwaarde

*Sociale economie

°beleidsontwikkeling

(sociale/reguliere economie,
ondersteuningsstructuur, lokale
diensteneconomie)

°Waarderend werken en presentie

Positieve Psychologie (Cohn,

Frederickson (2010) , Laperre (2010)
; Presentie oa Baart (2010)

6 Opleiden in context

- * **Gezinsrelaties in beweging:**

  - Werkplekieren in CKG

- * **Armoede:**

  - Werkplekieren in armoede-organisaties en in sociale economie

- * **(Super-)diversiteit:**

  - Werkplekieren in grootstedelijk CAW

6 Opleiden in context: gezinnen in beweging

Werkplekieren in CKG

- ondersteuning
- teamwerk
- maatschappelijke antenne

6 Opleiden in context: gezinsgericht werkplekieren in **context van armoede**

Wieder

ondersteuning, team (vrijwilligers),
maatschappelijke antenne

Opleiden in context: gezinsgericht werkplekieren in **context van armoede**

- armoederapport / welzijnsbarometer
- sociale economie (beleidsbarometer 20% ; 'Vlaams Actieplan Armoede' ; 'Duurzame tewerkstelling van mensen in armoede' (HIVA), Bindkracht, Geenen en Corvelijn (2010) 'Helpende handen')

Opleiden in context: super-diversiteit

Werkpleklerin in grootstad/Brussel:

CAW Brussel

ondersteuning/
team/maatschappelijke
antenne

Opleiden in context: super-diversiteit

- Rapport Culturele diversiteit op de werkvloer (VUB, 2010)
- Visietekst en waaier:
Levensbeschouwing en hulpverlening
(HUB-Hig, Motief, Ella...)
- Super-diversiteit** (Geldof, 2013)

7 Leidraad en checklist

Elementen in checklist:

CHECK	Wat?
	Wie?
	Wanneer?
	Aandachtspunten?
GO	Theoretisch kader
	Input onderzoek/literatuur
	Input focusgroep

Go: Goesting hebben, intrinsiek gemotiveerd zijn, ga ervoor

Leidraad en checklist

Opbouw checklist

I Plan	Vorbereidingsfase werkplekieren
II Do	Implementatie in jaartraject
III Check and Act (Adjust)	Evaluatie Bijsturing (vorbereiding volgend jaartraject)

Gezinsgericht werkplekieren in de sociale economie

Gezinsgericht

werkplekieren\DEFINITIEF\Checklist

Gezinsgericht werkplekieren in de
Sociale Economie elektronische-
versie.pdf

Leidraad gezinsgericht werkplekieren

Link: [Gezinsgericht
werkplekieren elektronische-
versie.doc](#)

Contact:

Joris.Dewispelaere@hubkaho.be

